

INCWADANA YOLWAZI EYENZELWE ABAGULI INTLANZI NEZINTO EZITYIWAYO ZASELWANDLE

- Ukwaliwa yintlanzi/iziNto ezityiwayo zaselwandle kubhekisela ekuphathekeni kakubi ziaprothini ezifumaneka kwiintlobo ezahlukeneyo zezidalwa zaselwandle.
- Isixokelewano sezinqanda-zifo zabantu abangalungelaniyo/abaliwayo zizinto ezithile sivelisa izilwa-buhlungu zomzimba ze-IgE, okubangela ukuba kuveliswe ihisthamini nezinto eziyingozi xa kutyiwe oko kutya.

INTLANZI

- Emhlabeni wonke intlanzi nezinye izinto zaselwandle ezityiwayo zinendima ebalulekileyo kwisondlo sabantu.
- Ukunyuka kwenani labantu abafuna ukuya izinto ezsempilweni kakhulu nokukehtha kwabantu ukuya intlanzi endaweni yenyama kuthethe ukuba ithande ukuba ninzi kakhulu intlanzi etiywayo.
- Kwi-Afrika esemaZantsi kukho iintlobo ezahlukeneyo zeentlanzi ezingama-2 000.

IZINTO EZITYIWAYO ZASELWANDLE libinza elinabileyo elisetyenziswayo ekcuhazeni iindidi ezimbini zezilwanyana zaselwandle:

- linkala** iinqonci, unamvuna, iiprawn.
- Imityuka** iimbaza, iimbatyisi, isquid, icalamari nengwane.

Ukwaliwa kwakho yintlanzi, akunyanzelekanga ukuba loo nto ithethe ukuba uyaliwa zizinto ezityiwayo zaselwandle.

Ukwaliwa kwakho ziinkala, akunyanzelekanga ukuba loo nto ithethe ukuba uyaliwa ziimolaskhi, nokwaliwa ziimolaskhi akunyanzelekanga ukuba kuthethe ukuba uyaliwa ziinkala.

ZIINTONI IIMPAWU ZOKWALIWA YINTLANZI/IZINTO EZITYIWAYO ZASELWANDLE?

- Impawu nemiqondiso yokwaliwa zizinto ezityiwayo zaselwandle intlanzi ziyafana nazo naziphi na ezinye, kodwa ezinye zixhaphake kakhulu kunezinye.
- Impawu ezixhaphakileyo ziqluka irhashalala/ukudumba esikhumbeni, ubucaphucaphu/ ukugabha nokuba nengxaki ekuphefumleni.
- Ingxaki zokuphefumla zisenokubonakala ebantwini abanobuthathaka emva kokuphefumla umsi wentlanzi ephekiweyo okanye eyosiweyo.
- Impawu ezininzi kakhulu zibonakala zingekapheli iiyure ezi-2 emva kokutya, ukusezela ivumba okanye ukubamba intlanzi.
- Impawu ezinkulu zokwaliwa zingabangela i-anaphylaxis ebulalayo yaye kufuneka inyangwe nge-adrenalin.

Ukwaliwa yiNtlanzi/iziNto ezityiwayo zaselwandle akuthethi kuthi uyaliwa yi-Ayodini!

KUXHAPHAKE KANGAKANANI UKWALIWA ZIZINTO EZITYIWAYO ZASELWANDLE?

Into yokwaliwa zizinto ezityiwayo zaselwandle ixaphake kakhulu ebantwini abadala kunasebantwaneni, kodwa xa imqale umntu esengumntwana, kungenzeka ukuba akhule nayo.

EZINYE IINTSHUKUMO EZIMBI EZIDALWA KUKUNGALUNGELANI NENTLANZI

- Ngamanye amaxesha kunganzima ukuqonda ingxaki ngokuxilonga umguli owaliwayo yintlanzi xa kukho ezinye iintshukumo ezibandakanyekileyo, umzekelo, ezibangelwa yityhefu esentlantzini.
- **IScromboid Poisoning** ibangelwa kukutya intlanzi eyonakeleyo, ngenxa yokuba intlanzi ingafakwanga ngokufanelekileyo efrijini okanye ifakwe kade. Ngokufuthi kubandakanyekileyo iintloblo zentlanzi ezinenyama emdaka ngebala ezifana neyellowtail, ituna nemackerel. limpawu ezifana nokwaliwa ngokuqhelekileyo zibonakala kwisithuba seyure e-1 ukuya kwezi-1 yaye ziureka ukuba nesifuthufuthu, ukubila, intloko ebuhlungu, ubucaphucaphu, ukugabha, urhudo nezigxala esikhumbeni.
- **ICiguatera Fish Poisoning** kubangelwa kukutya intlanzi efumaneka kwiingqaqa ezelwandle kwiindawo zetropiki namazantsi etropiki, ezisenokufumaneka kumntla woNxweme IwaseNatala. limpawu ziureka ukuntlontlozela kwezandla neendawo, ukubetha kancinci kwentliziyo nokuhla koxinzelelo-gazi.
- lintsukumo ezidalwa kukwaliwa zibonakele ebantwni abatye intlanzi enombungu omncinci osisidleleli nekuthiwa yi-Anisakis. Ezi mpawu zifana nezokwaliwa zibikwe ikakhulukazi emva kokutya intlanzi ekrwada okanye engavuthwanga kakuhle, yaye zibangelwa kukwaliwa komntu sesi sidleleleli sihlala enyameni yentlanzi. Uxilongo lulula kwensiwa nje uhlolo Iwegazi. EMzantsi Afrika, idla ngokuba nguSnuka intlanzi enale ngxaki.

KUXILONGWA NJANI UKWALIWA YINTLANZI?

- mbali ecacileyo neneenkukacha ibaluleke gqitha kumntu owaliwa zizinto ezityiwayo zaselwandle nebonisa ukuba umntu uyaliwa okanye yinto enetyhefu kusini na.
- Uphonorongo Iwasekliniki lumele luxhaswe ngokuhlolwa kwesampulu yegazi laloo ntlanzi/isidalwa sasewandle esityiwayo esirhanelwayo.

IZICWANGCISO ZONYANGO

- Kuphephe nakuphi na ukudibana ngokunggalileyo okanye ngokunganggalanga naloo ntlanzi ungalungelaniyo nayo kuquka ukubamba okanye ukusezela umphunga xa kuphekiwe.
- Lumka xa uye kwiivenkile zokutyela, njengoko ukutya kwakho kusenokuba nentlanzi (umz. iitshipsi ezishushu nentlanzi ezenziwe kwi-oyile enye).
- Nxiba isacholo esibonisa ukuba zinto zini na ongalungelaniyo nazo ze uphathe nesarinji sokuzitofa nge-adrenalinii ukuba ungumntu othanda ukwaliwa zizinto.

ILUNGELO LOBUNIKAZI: YI-ALLERGY SOCIETY OF SOUTH AFRICA

2013

Izihumusho zixhaswe yi-CIPLA